

Van-Delf-sprekend: Waardevol betrokken

Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen
Juli 2017

Hoogheemraadschap van
Delfland

Overzicht

- Ons Actieplan MVI
- Inleiding: Maatschappelijk Verantwoord Inkopen
- De Delflandse MVI Speerpunten
- Achtergronden
- Delfland en duurzaamheid: hoofddoelstellingen
- Bestaande initiatieven en projecten
- Acties per inkooppakket, borging en enthousiasmeren organisatie

Ons Actieplan MVI

✓ We hebben geïnventariseerd wat we al doen

□ We formuleren acties die we in de toekomst duurzaam gaan uitvoeren

We doen dat voor onze belangrijkste inkooppakketten. Daarnaast formuleren we algemene acties en hoe we zorgdragen voor borging.

Innovatiegericht
inkopen

Social
Return

Internationale
Sociale voorwaarden

Klimaatbewust
inkopen

Circulair
inkopen

Maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI)

Maatschappelijk Verantwoord Inkopen is het meenemen van de effecten op people (mensen), planet (planeet/milieu) en profit/prosperity (winst/welvaart) bij de inkoop van producten, diensten en werken. Dat wat we inkopen heeft een neutraal of zelfs positief effect op het klimaat, schept mogelijkheden om te participeren in de maatschappij voor mensen die daarvoor hulp nodig hebben, en stimuleert maatschappelijke en technologische vernieuwing. In het duurzaamheidsbeleid van 2008 heeft Delfland al vastgelegd te willen streven naar een evenwichtige balans tussen deze drie P's.

Op 8 december 2016 heeft de Unie van Waterschappen, namens de waterschappen, het Manifest Maatschappelijk verantwoord Inkopen 2016-2020 (Manifest MVI) ondertekend. Ook heeft de Unie op 17 januari 2017 namens de waterschappen de Green Deal Duurzaam GWW 2.0 ondertekend. Hiermee geven we aan dat we ons inzetten voor de verdere verduurzaming van onze activiteiten. In het actieplan MVI, dat door elke Partij van het Manifest MVI wordt opgesteld, worden de concrete doelstellingen van de eigen organisatie opgenomen.

Doormiddel van MVI wil het kabinet inzetten op de realisatie van beleidsdoelen, namelijk:

- Realiseren van een circulaire economie;
- Verminderen van milieudruk;
- Beschermen en duurzaam benutten van natuurlijk kapitaal;
- Verduurzamen van de bedrijfsvoering van overheden;
- Verduurzamen van product- en marktketens;
- Stimuleren van hernieuwbare energieopwekking en energie-efficiëntie;
- Toepassing biobased grondstoffen en materialen;
- Stimuleren van innovatie;
- Tegengaan mensenrechtenschendingen, betalen van een leefbaar loon en het verbeteren van arbeidsomstandigheden in wereldwijde waardeketens;
- Het creëren van werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt;
- Tegengaan van klimaatverandering.

De Delflandse MVI Speerpunten

Het Hoogheemraadschap van Delfland zet in op vijf van de zes in het manifest MVI genoemde thema's:

Klimaatbewust inkopen:

door klimaatbewust in te kopen kan een aanzienlijke vermindering van de uitstoot van broeikasgassen worden bereikt in de eigen organisatie en bij anderen (m.n. CO₂ en energie).

Circulair inkopen:

het dusdanig inkopen van producten en diensten die zo ontworpen zijn dat er zo veel mogelijk hernieuwbare en duurzaam geproduceerde grondstoffen zijn gebruikt, die duurzaam gebruikt gaan worden en die vervolgens herbruikbaar zijn of te recycleren zijn tot nieuwe grondstof.

Innovatiegericht inkopen:

het door middel van inkoop stimuleren van de markt om innovatieve, duurzame oplossingen te ontwikkelen en te leveren.

Social Return:

de bijdrage van inkoop in het stimuleren dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zoveel mogelijk kunnen participeren.

Internationale Sociale

Voorwaarden:

het bij inkopen van risico-producten, bedrijven te stimuleren hun verantwoordelijkheid op te pakken voor de zorg voor goede arbeidsvoorwaarden.

De achtergrond – SDG's

Op 25 september 2015 zijn de [Sustainable Development Goals](#) (SDG's) door de 193 lidstaten van de Verenigde Naties vastgesteld. Wereldleiders die de SDG's hebben ondertekend committeren zich daarmee aan de zeventien SDG's en de onderliggende 169 targets (doelstellingen die de goals verder concretiseren en kwantificeren). Zo dragen zij onder meer bij aan:

- uitbanning van armoede;
- bevordering van vrede en gelijkheid;
- stimulering van inclusieve groei;
- bescherming van het milieu.

Elke VN lidstaat moet rapporteren over de mate waarin zij bijdraagt aan de doelen. Alle stakeholders zoals overheden, NGO's, burgers én het bedrijfsleven worden expliciet betrokken bij de realisatie van de doelen. Nederland heeft de SDG's ook ondertekend, dat betekent dat de SDG's ook impact hebben op de bedrijfsvoering van Delfland.

Sustainable Development Goals 2030

Inkoop als katalysator

ISO 26000 is een internationale richtlijn voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). De norm ISO 26000 bevat internationale richtlijnen en afspraken voor organisaties die MVO in de praktijk willen brengen. De ISO20400 is een self assessment richtlijn voor de individuele inkopen en is afgeleid van de ISO26000. Deze richtlijn is in 2017 gelanceerd en omschrijft de wisselwerking tussen duurzame ideeën, duurzame acties (Dutch Wheel 1) en duurzame resultaten (Dutch Wheel 2).

Kern: Inkoopers hebben regie over de toeleveringsketen, stimuleren en creëren de vraag naar duurzaam of circulair geproduceerde goederen en kunnen mede daardoor MVO-doelstellingen uitvoeren. MVI zorgt voor waardecreatie, stimuleert innovatie en kost op termijn minder. **Inkoop is de katalysator voor de duurzame wereld van morgen!**

Delfland en duurzaamheid: hoofddoelstellingen

Door circulaire principes in al onze werkzaamheden toe te passen wordt de transitie gemaakt van een lineair waterschap naar een circulair, duurzaam waterschap. Daarbij gaat het niet om de norm van 100% sluitend en 100% zelfvoorzienend te worden binnen de grenzen van onze eigen organisatie. Het gaat erom de ambities op het vlak van duurzaamheid en zuinig omgaan met grondstoffen waar te maken, ook buiten onze eigen organisatiegrenzen en in samenwerking met onze omgeving.

Hieruit volgen de vijf hoofddoelstellingen die Delfland in 2050 wil hebben gerealiseerd. Met deze doelstellingen wordt voortgebouwd op reeds gemaakte beleidsdoelen en gemaakte afspraken met gebiedspartners en het Rijk.

- 1 Energie- en klimaatneutraal;
- 2 Emissieloos Delfland;
- 3 100% gebruik van hernieuwbare grondstoffen en 100% hergebruik van afvalstoffen;
- 4 Duurzame zoetwatervoorziening;
- 5 Transitie van waterketen naar watercyclus.

Delfland Circulair

Met de ambitie 'Delfland Circulair in 2050' is een stip aan de horizon gezet. 'In Delfland, in 2050:

- worden grondstoffen niet meer verspild maar hergebruikt, en wordt gebruik gemaakt van duurzame/hernieuwbare grondstofbronnen;
- zijn de kringlopen van water, energie en grondstoffen grotendeels gesloten en is Delfland dus minder afhankelijk van de omgeving voor de aanvoer van grondstoffen en zoetwater;
- vinden er geen schadelijke emissies plaats en worden problemen niet afgewenteld op de omgeving;
- worden kansen gepakt door integraal te werken en intensief samen te werken met de keten- en gebiedspartners.'

Andere bestaande projecten en initiatieven

- Duurzaamheidsbeleid 2008
- Klimaatmonitor
- Vervoersbeleid
- Hemelwateraanpak
- ZEG-fabrieken
- Eigen social-return opgave
- Duurzaam GWW
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017 – Maatschappelijke
Verantwoord Inkopen

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Delfland is een betrokken waterschap; we voegen waarde toe door samen te werken met de markt en te investeren in een waardevolle leefomgeving van de inwoners; niet alleen waterkeringen, niet alleen onze eigen organisatie, maar ook internationaal en verder kijkend door beleid voor de langere termijn te maken. We zijn ervan! Niet voor niets dat Delfland deelneemt aan vele akkoorden en Green Deals op het gebied van duurzaamheid.

Alle duurzame, circulaire en sociale initiatieven worden binnen Delfland samengevat onder de noemer Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. We geloven hierbij dat we als waterschap een belangrijke voorbeeldrol hebben. Maar sterker nog, we geloven dat duurzaamheid rendeert op termijn, het is ons veel waard en levert veel waarde op!

Delfland zet in het kader van maatschappelijke verantwoord inkopen in op vijf thema's. In de volgende sheets wordt uitgewerkt wat we met betrekking tot deze thema's als Delfland al doen, en waar we vanaf nu en in de toekomst aandacht aan gaan besteden. Dat doen we voor de vier inkooppakketten waar bij Delfland de meeste winst valt te behalen: Grond, Weg en Waterbouw (GWW), Vastgoed, Facilitair en Energie en transport. We sluiten af met de borging van MVI in de organisatie, hoe we de organisatie gaan enthousiasmeren en hoe we gaan meten.

Inkooppakket 1: Grond-, Weg en Waterbouw

Wat doen we al?

Instrumenten, procedures en methodieken

- ✓ We nemen actief deel aan de Green Deal Duurzaam GWW 2.0.
- ✓ We experimenteren met functioneel omschrijven van onze behoefte in aanbestedingen.
- ✓ We hebben al een aantal keer de M van Maintenance opgenomen in zogenaamde geïntegreerde contracten.
- ✓ Social Return is toegepast bij aanbesteding voor het verwijderen van waternevel.

Wat gaan we doen?

Instrumenten, procedures en methodieken

- ❑ In 2017, ondersteunt het Project Management Bureau elk team met het voorbereiden van twee aanzienlijke projecten met behulp van het Ambitieweb of de Omgevingswijzer, zodat we
- ❑ In 2021 worden alle aanzienlijke projecten met behulp van het Ambitieweb of de Omgevingswijzer voorbereiden.
- ❑ We gaan onze behoefte in aanbestedingen waar het kan meer functioneel specificeren.
- ❑ We gaan meer de ketenbenadering hanteren met de total cost of ownership (TCO) benadering.
- ❑ Gaandeweg gaan we ervaring opdoen met DuboCalc en de CO2 prestatieladder. Daarna bepalen of we deze ook standaard willen gaan inzetten bij onze projecten.

Grond-, Weg en Waterbouw - vervolg

Wat doen we al?

Toepassing en resultaten

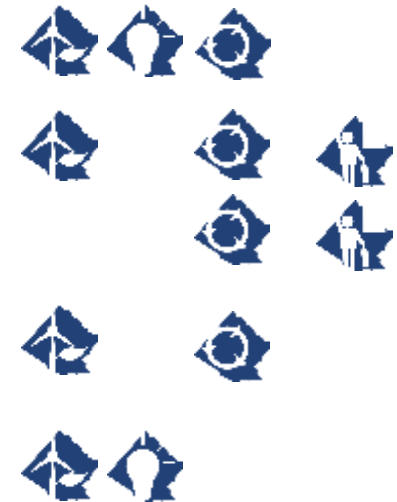
- ✓ Bij het baggeren van watergangen streeft Delfland naar de meest duurzame transportoplossingen en zorgt dat zoveel mogelijk bagger op de kant belandt. De rest van de bagger moet zo dichtbij mogelijk afgezet/ hergebruikt worden.
- ✓ Bij het maaien letten we op CO₂ uitstoot bij de inzet van voertuigen en apparaten en door de voorkeur te geven aan lokale werknemers.
- ✓ We composteren ons maaisel of deponeren het op aangrenzende percelen.
- ✓ Riet dat vrijkomt bij natte ecologische zones, voeren we af als stro naar veehouders.
- ✓ Bij de aanleg en onderhoud van groen letten we op duurzaam terreinbeheer.

Wat gaan we doen?

Toepassing en resultaten

- ❑ De aanbesteding van baggerwerkzaamheden (prestatie-en risicogestuurd).
- ❑ Vijf projecten voor de aanleg en het onderhoud waterkeringen.
- ❑ De aanbesteding van de realisatie en het onderhoud van groen.
- ❑ Bij de zandverwerking vanaf zandvangens gaan we onderscheidend inzetten op klimaatbewust transport en herverwerking van het vieze zand.
- ❑ Tien projecten voor de aanleg en het onderhoud van watersystemen, vaarwegen en natte ecologische zones.

Waar zetten we op in?

Inkooppakket 2 en 3: Ons vastgoed en facilitaire producten en diensten

Wat doen we al?

Toepassing en resultaten

- ✓ We hebben onlangs de schoonmaak aanbesteed, hierbij is flink ingezet op inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Verder zijn eisen gesteld aan gebruik milieuvriendelijke materialen en resultaatgericht schoonmaken. Dit laatste verlaagd energie- en materiaalgebruik.
- ✓ We hebben ons kantoor gerenoveerd, we hebben nu een warmte koude opslag installatie. Resultaat: minder verbruik fossiele brandstoffen.
- ✓ De aanbesteding koffie heeft geresulteerd in klimaatneutrale Fairtrade koffie.
- ✓ Bij de interieur groenvoorziening letten we op duurzaam terreinbeheer.
- ✓ Bij de aanbesteding van de nieuwe dienstkleding is ingezet op de logistieke afhandeling en milieuvriendelijke afvoer van afgedankte materialen.

Wat gaan we doen?

Toepassing en resultaten

- ❑ Bij de aanschaf en onderhoud van E en W installaties, gaan we onderscheidend inzetten op klimaatbewust inkopen.
- ❑ Bij de bouw van kunstwerken, pompen en gemalen, gaan we zoveel mogelijk ambitieus inzetten op klimaatbewust en circulair inkopen.
- ❑ Bij de aanbesteding van catering, gaan we onderscheidend inzetten op SROI.
- ❑ Bij de aanbesteding van afvalverwerking, gaan we onderscheidend inzetten op circulair inkopen.

Waar zetten we op in?

Inkooppakket 4: Energie en transport

Wat doen we al?

Toepassing en resultaten

- ✓ We kopen groene stroomcertificaten in voor onze elektriciteit en gas.
- ✓ We onderzoeken kansrijke locaties voor zonnepanelen en windmolens.
- ✓ We wekken zelf biogas op, vanaf 2018 produceren we groen gas.
- ✓ Onderzoek van het concept Smart polder heeft aangetoond dat het economisch en technisch haalbaar is om energie te winnen uit oppervlaktewater. Dit concept wordt de komende jaren uitgewerkt in pilot projecten.
- ✓ Uitvoering van de in het EEP 2017-2020 genoemde maatregelen (MJA-3)

Wat gaan we doen?

Toepassing en resultaten

- ❑ We willen dat de elektriciteit en gas dat we inkopen, is opgewekt uit Nederlandse duurzame bronnen. Bij de komende aanbestedingen gaan we dan ook ambitieus inzetten op circulair en klimaatbewust inkopen.
- ❑ Bij de komende aanbestedingen van voertuigen gaan we ambitieus klimaatbewust inkopen.

Waar zetten we op in?

MVI verankeren in onze werkwijze

Wat gaan we doen?

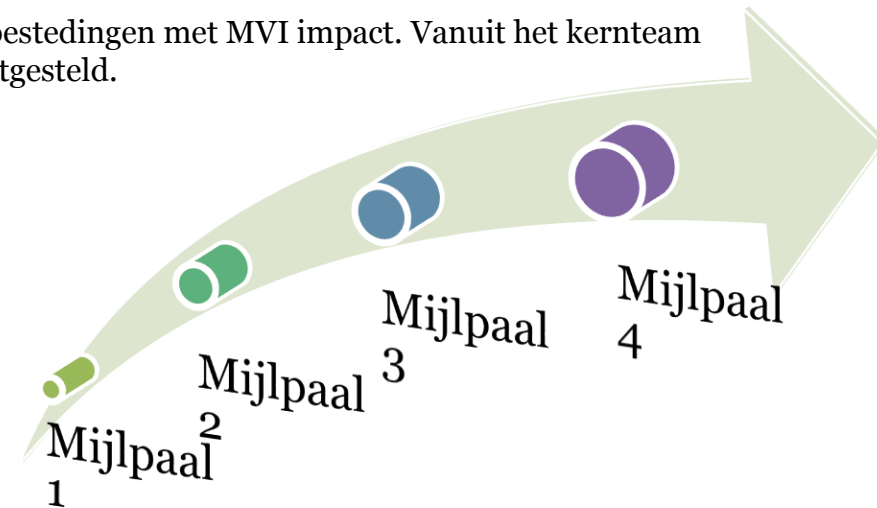
- ❑ In 2017 wordt er een beleidsvisie duurzaam inkopen opgesteld.
- ❑ Bij elk project of elke aanbesteding beoordelen we of er veel arbeid in de opdracht zit en of SROI proportioneel toepasbaar is. In principe passen we dan SROI toe als contractvoorwaarde met een waarde van ten minste 5% van de opdrachtsom. Indien de opdracht zich er goed voor leent, verhogen we die waarde.
- ❑ Per project of aanbesteding nemen we in een heel vroeg stadium de kansen en risico's door. We doorlopen de MVO risicochecker om te bepalen of er risico's aan de inkoop verbonden zijn.
- ❑ Maatschappelijk verantwoord inkopen wordt een vast onderdeel op de agenda van de accountgesprekken tussen cluster Inkoop en de inkoopende teams.
- ❑ Er wordt een kernteam geformeerd. Het kernteam gaat sturing geven aan het maatschappelijk verantwoord ondernemen en alle daaronder vallende onderwerpen, dit team is beslissingsbevoegd. Alle leden van het kernteam zijn ambassadeur voor maatschappelijk verantwoord ondernemen binnen Delfland.

MVI verankeren in onze werkwijze - meten

Wat gaan we doen?

- ❑ We gaan de inkoopacties uit dit actieplan registreren en hierover rapporteren
- ❑ Periodiek wordt de voortgang van de inkoopacties gemonitord in het kernteam MVI.
- ❑ Minimaal eenmaal per jaar rapporteren we aan het DMT over de inkoopacties uit het actieplan
- ❑ We meten MVI effecten bij minimaal de geselecteerde aanbestedingen met MVI impact. Vanuit het kernteam MVI zal een methodiek voor het meten hiervan worden vastgesteld.
- ❑ We nemen jaarlijks deel aan de landelijke benchmark MVI.

Betrokkenen enthousiasmeren

Wat gaan we doen?

- ❑ We publiceren het actieplan MVI (2017).
- ❑ Het actieplan MVI bespreken we in accountgesprekken tussen cluster Inkoop en de teams, najaar 2017.
- ❑ Periodiek komt het kernteam MVO bijeen, startbijeenkomst in het najaar van 2017.
- ❑ Minimaal twee maal per jaar delen we een best practice op gebied van MVI binnen het kernteam MVI.
- ❑ Successen vieren we minimaal via het Samenwerkingsportaal (intranet van Delfland).